

PETROZSÉNY és VIDÉKE

TÁRSADALMI, KÖZGAZDASÁGI és VEGYES TARTALMU HETILAP. — MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP REGGEL.

A lap előfizetési ára:

Egy negyedévre . . . 2 kor.
Fél évre . . . 4 .

Egészévre . . . 8 kor.
Egyes szám ára . . . 20 fil.

A lap szellemi részét illető közlemények a „Petrozsény és Vidéke” szerkesztőségéhez; az előfizetések pedig a kiadóhivatalhoz küldendők.
Hirdetések, valamint nyílttéri közlemények mérsékelt áron számíttatnak.

Április 11.

Becsülni és tisztelni a nagy ősök nagy emlékét, legszentebb kötelességünk. Minden nemzet csak addig méltó fennmaradásra, míg nagy alakjait, és azoknak fáradsalmas küzdelmekkel megalkotott intézményeit a megillető tiszteletben tudja részesíteni, ha a dicső elődöknek magasztos példái az utódokat is buzdítja a további alkotásra, ha erőt merítve a mult nagyszerű eseményeiből, lankadatlan kitartással küzd úgy a jelen, mint jövő előhaladásán.

Ha megtagadjuk őseinket, ha letérünk az általuk kijelölt ösvényről, ha elvetjük az eszméket, melyek őseinket vezették; saját magunk ássuk fajunk és nemzetünk sirját.

Előttünk Hellas, előttünk Róma! Láttuk őket, nagyoknak tűndöklőknek míg az ősi erényeket követték. Láttuk őket bukni, láttuk őket a föld sarával beszenyyezve mert elfeledték őseik magasztos példáit

Ott áll a mult tanuljunk belőle!

Nekünk magyaroknak különösen nagy szükségünk van arra, hogy nemzeti életünknek alakjai nagy eseményei, folyton tiszta és eszményi ragyogásban álljanak lelki szemeink előtt. A magyar, beékelve idegen és sokszor ellenséges törekvésű népek milliói közé, önmagára hagyatva, önerejére támaszkodva, kénytelen megvívni azt a harcot, mely szellemi és anyagi téren a népek életeterejének próbaköve, fennmaradásának biztosítéka.

Erőre van tehát szükségünk, ha a népek

versenyében nem akarunk eltiportatni. És ezt az erőt történetünkben kell keresnünk, gyászos lapjain épűgy mint dicső eseményeiben.

Feledhetjük-e tehát azt a napot, melyen az államférfiúi bölcs belátás, az örök igazság és emberszeretet ült diadalt. Mert e napon 54 évvel ezelőtt, megszületett az új Magyarország, mely a nemzet millióinak szívében titkos vágyként élt, melyet Széchenyi profétái szelleme előre megjósolt és melyért buzgó fohász epedezett százazrek ajakán,

Nekünk, kik a szabadság és egyenlőség eszméinek dicsőítésébe beleszülettünk, kik a közügyek minden terén, az állam minden intézményeiben ezen eszméket megvalósítva és a hatalom minden fényével hirdetve és követve látjuk, nehéz lesz megérteni azon idöket és állapotokat, melyek az 1848-iki év törvényeit megelőzték. Nehéz megérteni a keservet és nyomoruságot, midőn korlátot vont a magyar és magyar között a születés, midőn a nemes emberek csak jogokat, a jobbágyak csak kötelességeket ismertek.

A szólásszabadság békóba volt zárva, az eltiprott nyomorult szív lelkiényhülés végett igaz ügyének védelmét nyilvánosságra nem hozhatta, az isteni elvnek „Szeresd felebarátodat mint tenmagadat”, utjában állott az emberi törvény.

Nehéz lesz ma, midőn imádozt hazánkat önállásban tudjuk, midőn a civilizált összes népek elismerik és tisztelik; nehéz kinjárt és buját megérteni azon idöknék, midőn e szent föld az annyi vérrel szerzett és megtartott hazánk, ha jögilag nem is, de tényleg egy idegen állam tartománya volt, melyet idegen emberek idegen indulattal kormányoz-

tak; nehéz megérteni átérezni és kellő világításban látni azon küzdelem erejét, mely orkánként elsöpörte a jogtalan, fojtó légkört, hozván magával szárnyain szabadságot, jögot és igazságot.

Mert szabadság, jög és igazság e nap előtt nem volt. A nemzet legnagyobb része szolgálta, nyomorult szolgálja a földesuraknak. A kisdőlék hol születtek, felnöttek és meghaltak csak kölcsön volt nekik adva, a kínos fárasztó munkájoknak gyümölese nem volt az övék, abból csak annyit kaptak, hogy éhen nem veszttek. Termésök tizedét és kilenczedét be kellett szolgáltatniok, az adókat is ök fizették, a nemesek nem adóztak, a robot-munkát ingyen kellett végezni uraiknak, szóval csak kötelességeik voltak jögaik nem.

Mig a nemesség századokon át életét kocz-kára téve védte a hazát, ez az állapot nem látszott igazságtalannak, később azonban ez az egyetlen kötelesség is a jobbgáyságra sulyosodott, ök katonáskodtak, ök fizették az adót is. Nehány százezeren voltak az urak, szemben a dolgozó millióival.

Ennek az alkotmánynak az igazságtalanságát, már a 18-ik század végén kezdték hangoztatni egyesek, de a kormány a franczia forradalom rémképeitől megijedve semmi ujtitásról sem akart hallani, s az a néhány lelkes hazafi, kik a szabadság és egyenlőség eszméitől megittasulva azoknak megvalósításáról ábrándoztak, a hohér palossa alatt véreztek el.

De veröket nam ontották hiába. Mind többen és többen lesznek, kik az új tanok hirdetői, a szabadság és egyenlőség apostolai. Széchenyi csodás munkásságával az áldozatkeszségével, Kossuth lángszavával magával ragadott mindenkit, a

„Petrozsény és Vidéke” tárczája.

Ut-közben.

Irta: CSERNUS GIZELLA.

Ünnep délután lévén, az öreg Torma Kata néni fölnyitá a tulipános ládáját, s magára szedegeté ünnepöl ruháit. Felöltötte fekete zsinóros mentéjét, fejére kötö kapros kendőjét, és végül a nagy kapcsos imád-ságos könyvét hóna alá fogja, utnak indul a létániára. Mielőtt azonban kimenne az ajton, nem mulasztja el — régi szokás szerint — a falra akasztott szenteltvíz tartóba mártani ujait, s keresztet vetni magára, hogy óva legyen a roszaktól. (Hajdanában nagy szükség is volt erre, mikor még nem volt olyan pergamenszerű olyan barázdált bőre, hanem csak úgy feszült a piros posztó prűszik a délceg, termetén.) Lassan kiballag, gondosan becsukdosva maga után az ajtókat.

Az utcára érve szétnéz, nem lát-e valakit, a kivel elbeszélgethetné az utat, mert hát így egyedül unalmas menni. És szerencsére meglátja a koma asszonyát az utca végén ballagni, tehát ő szépen bevárja.

Mig ő közeledik, az alatt a Kata néni kémlő tekintete az égboltozatot vizsgálja s arról gondolkodik, hogy valami idö lesz, mert arról a Tisza felöl nagyon szállonganak a vadludak, s a varjuk is nagyon károg-nak a levegőben. „Bizonyosan hóesés lesz,” fogadni merne, hogy az lesz, mert a köszvény is nagyon hasogatja a csontjait. Már pedig az idö változásnak, a Kata néni csontjai a legfontosabb klepsidrája.

Csakhamar oda érkezik a koma asszony. Kerekes Andrásné asszonyom. Ő is a létániára iparkodik, s a beszéd bösz áradatként tör elő ajakán. Lévon ő igen bőbeszédű. (A rosz nyelvek a falu harangjának tartot-ták). S a másik komolyan hallgatja.

— Hát vissza került lelkem komám asszony Eger-ből? Nem is vót azóta nálunk, elmondani mi ujság van ott? Mit csinált Egerben olyan sokáig?

— Tuggya lelkem, hogy van egy kis tartozásom az egri káptalanhoz. Még a Rozi lányom lagzijára kölcsönöztünk, annak a kamatját vittem be. Még apjukom élt — Isten nyugosztalja szegényt ő vitte bé mindég, de most magamnak kellett bemennem, mert tuggya komámasszony, hogy a fiamra pénzt nem bízhatok, mert mind megissza.

— És az öreg nagyot sohajt. Eszébe jut, hogy csak az isten tudja, mennyit fárad, szenved, nélkülöz a szegény ember, míg fölneveli gyermekeit. És a mellett milyen igaz szeretettel halmozza el. Azok aztán hála fejében, százszorosan keresik meg, azt a nehéz küzdelemmel keresett kenyeret.

— Az ő gyermekei is, miota az apjuk meghalt, mindig az örökségen ézivadnak. A fia jóformán elitta már. És nem látja meg, s ha meglátja is, nem iparkodik letörölni azokat a keserű könnyecskéket, a melyek könnyelmű életmódja nyomán fakadnak, öreg szülője szemeiből. Most is ott mulat a a koresmában. Neki mu-zsikálnak. Node mindenkinek viselni kell a keresztjét!

És az öreg Kata néni szomorúan hallgatja, a mint komámasszonya ujra az egri asszonyok divatja iránt kezd érdeklődni, tovább kérdezgetve, hogy olyan szélesen öltözködnek e még? is hátra kötik e most a fejüket?

(t. i. a kendőjüket.) Majd elkezd panaszkodni, hogy hallja komámasszony, azoknak az egri asszonyoknak még a szemük járása se olyan, mint a magunk fajta falusi asszonyoké. Olyan haragosan forgatják a szemüket.

— Ugy azok lelkem! Nem hiába, a régi világba is az asszonyok verték ki onnan a törököt.

— Igazán? Hogy bomlottak vona meg! Lássá mán akkor is olyan dühösek vótak mint most. Mert higgye el komámasszony hogy csak azok a kofák, a kik a kis piacon árulnak, képesek volnának kiverni egy ármá-gyia törököt.

Én még valahányszor Egerben vótam mindég összeveszttem velük. A multkor is a puttonyt akarták hoz-zám verni. Kifognak a szegény falusi asszonyokon.

Kata néni gondolja magába, hogy komámasszo-nyomon ugyan az ördögök sem tudnának kifogni, de csak annyit felel, hogy olyanok azok lelkem olyanok. Hanem tuggya-e lelkem — folytatja tovább — hogy még is láttam valamit, a mi még az én öreg szívemet is sebeseb dobogásba hozta. Az pedig nem vót egyéb mint azok a szép magyar ruhák amilyent még Kossuth apánk viselt.

És Kata néni — a mint eszébe jut a régi nemzeti viselet — szinte elfelejti minden bubánatát. Bele me-legszik a beszédbe.

— Csak még én azt megérném, hogy ujra divatba gyűnne az a gyönyörű magyar viselet! Elmént most mellettem egy néhány nemzeti ruhába öltözött uri ember. Zsinóros mentébe, arany rojtos nyakkendővel, a sarkantyuja csak úgy pengett a eszmáján és olyan kis görbe kard volt az oldalán. Jaj de szép vót a szentem. Csak azt mondom én, hogy nincs párja a világon a

ki csak szerette a hazát, és üdvét szíven viselte. A nemesség is megérté a kor szavát, s belátja, hogy nemzetünk számára csak egy választás van a haladás — a maradás halál.

A nemzet, mint a tetszalott, ki feltámadott, kettőzött örömmel fog a munkához, hogy potolja amit elmulasztott.

A király és a nemzet egyetértve oldják meg a nagy feladatot, és büszkén tekinthetünk Europa népeinek szemébe, mert amit ők csak erőszakkal tudtak elérni azt mi higgadsággal és politikai bölcseséggel értük el 1848. ápr. 11.-én.

Teljesült tehát e napon Deák Ferencz szava hogy „alkotmányunk 700.000 koros, álomba szenderült és szegénylő helyett 10 millió szabadpolgárra tett szert”. Mindenki egyenlő e naptól fogva a törvény előtt egyenlő jogokban és kötelességekben, mindenki védi a hazát, mindenki résztvesz a közterhek viselésében.

Nekünk utódoknak most legszentebb kötelességünk, hogy őseink szellemében mi is minden tudásunkkal a haza javára éljünk és munkálkodjunk, és akkor mint egyik költőnk mondja: „Legyen bár sorsunk még oly mostoha, él a magyar s nem veszt el soha”.

P. G.

Április 11-e Petrozsényben.

A világra szóló események idején, a magyar szabadság felderült napján hirdetett eszmék alapján megteremtett üdvös törvények szentesítésének emléknapját, április 11-et Petrozsényben különösen az egyházak, hatóságok és intézetek ünnepelték meg a nagy naphoz méltó fényvel. Délelőtt 9 órakor az összes iskolák tanulói tanáraik és tanítóik vezetése alatt, felekezet szerint beosztva, résztvettek a templomokban tartott háladási istentiszteleteken. A római. kath. templomban Grof Toldalagi Samu mondott misét; a reformátusoknál Kósa Mihály tartott a töle megszokott szonoki hévvel hazafias beszédet; az ágostai evangélikusok vasárnap ünnepelnek; a többi templomok és az izraelita imaház ajtai sajnos nem nyíltak meg sem március 15-én sem április 11-én.

A háladási isteni tiszteletek végeztével az áll. elemi iskola és a zárda növendékei saját helyiségükben ünnepeltek a következő sorrendben:

Az állami iskolában a szózat elnéklése után, melyet a növendékek énekkara igazi hévvel adott elő, Vigh Nándor tartotta meg hazafias szép alkalmi beszédét, szíriól szóra közöljük. Az iskolai ünnepély egy néhány kitünően betanított és lelkesen elő adott szavalt és két alkalmi dal elnéklése után 11 órakor ért véget.

Kedves gyermekek.

Egy igen nagy, édes hazánk történelmében nevezetes napnak emlékét megújítani gyűltünk egybe ez ünnepélyes alkalommal.

E nap örökké emlékezetes marad, a míg csak magyar szó hangzik a három halom, és négy folyó homában, édes magyar hazánkban.

Hosszu, századokon át el volt nyomva a magyar, meg volt fosztva ősi jogaitól.

De a magyarok hatalmas Istene, ki ezer éven át gondviselője volt a magyar nemzetnek, megsokalta szenvedéseit, támasztott jeles, honszeretettől áthatott keblü

magyar viseletnek. Bujjon el mellette az a német gúnya. Hogy miért is cseréli el a magyar nemzeti ruházatát mindenféle talián öltözzet? Mikor egy olyan magyar ruhába öltözött ur, képes volna elesvarni az angyaloknak a fejét is. Még azok is hűlnek lennének a menyországhoz.

És a templom ajtóba érve, ott is azt dörmögi az öreg, hogy még az angyalok is, még ők is szívesebben néznek alá a mennyégből, a magyar nemzeti ruhába öltözött, délezzeg magyar urakra.

Komámasszony pedig aként vonja le a konzekvenziát, hogy begyün mán a magyar világ. Jóbb világ lesz mán ezután!

Boldogok akik hinni tudnak!

férfiakat, kik minden lehetőt megtettek a haza, a nemzet megmentésére

Deák Ferencz, Széchenyi István, Kossuth Lajos, Veselényi Miklós, és még számos lelkes honfiakat sokat kiűztek, sokat szenvedtek, hogy felrázzák a nemzetet a tétlenség dermesztő álmából, hogy előkészítsék a felszabadulás üdvös munkáját.

Az ők fáradozásainak köszönhető, hogy végre 1848 márczius hó 15-én kitört a szabadság zugó vihára.

Tíz lelkes ifju 12 pontban foglalva megírta, mit kíván a magyar nemzet. Szabadság, egyenlőség, testvériség magasztos eszméit foglalta magában az e napon először nyíltan hangoztatott nevezetes 12 pont.

S legelőször is a nemzet szabadságának egyik nélkülözhetetlen tényezője a sajtó lett felszabadítva e napon, akkor jelent meg a szabadsajtó első terméke, nemzetünk halhatatlan dalnokának, Petőfi Sándornak nemzeti dala, melyet ezer . . . meg ezer lelkesült honfi dalolt:

Talpra magyar, hi a haza,
Itt az idő, most vagy soha
Rabok legyünk, vagy szabadok
Ez a kérdés választok?

A magyarok Istenére esküszünk.
Esküszünk, hogy rabok többé nem leszünk!

Ugyanis 1848 előtt a tulajdonképeni magyar nemzetet az a mintegy 500 ezer nemesség tette. Övék volt a jog, a föld. A nép nagyobb része jobbágy volt.

Tudjátok-e mi volt a jobbágy?

Alárendelt szolgál, fizette az adót, adta az országnak a katonát, véres verejékekkel mivelte a földet, mely a földesur volt, s fizette a dézsmát, az az minden termésének tizedrészét a földesurnak; azonkívül hetenként két napot a földesurnak kellett külön dolgoznia, a ki a jobbágyának még életével is rendelkezett.

Kimondták a 1848 április hó 11-én szentesített törvények a közös teherviselést. A nemesség önként, senki által sem kényszerítve felszabadította jobbágyságát a kik szabad tulajdonosai lettek az általuk művelt földnek.

Testvérként üdvözölte a földesur volt jobbágyát és egyetértőleg, közösen munkáltak a haza javát s törekedtek annak anyagi és szellemi felvirágzását előmozdítani.

Oh lelkesítsen titeket kedves gyermekek ennek a dicső korszaknak emléke lángoló hazaszeretetre. Ne feledjétek, hogy a haza boldog csak úgy lehet, ha annak fiai ápolják keblükben a szabadság egyenlőség, és testvériség magasztos eszméit.

Mind az, a miért a nemzet kiváló, honszeretettől lángoló nagyjai éveken át küzdöttek, s a mi 1848 márczius hó 15-én 12 pontban foglalva először lett nyíltan hangoztatva, rövid idő alatt törvénybe lett ígátva, mely törvényeket a koronás király ugyanazon év április 11-én szentesített.

Ezen üdvös, hazánk történetében új korszakot alkotó törvények szentesítésének emlékét üjítja meg ma a nemzet és a koronás király együttes kegyele.

Ezek a törvények tették szabaddá a sajtót. Ugyanis 1848 előtt magyar író művét csak azután volt szabad kinyomatni, ha a hatalom emberei felülvizsgálták. Természetesen azok mindazt, a mi hazafias, honszeretetre buzdító volt törlöttek, nehogy az írhett keblü költők szívet lelket átható szavaikkal felrázzák a leigázott, a jogaitól megfosztott nemzetet a tétlenség dermesztő álmából.

Ezen törvények testesítették meg az egyenlőség magasztos eszméit, a mi milliókat és milliókat tett a haza szabad, független polgáraivá.

S ha azt óhajtjátok, hogy szabad, független, boldog legyen az imádott haza, szeresse azt minden fia egyformán; oh szeressétek egymást is mint testvérek ne nézzétek azt melyik miféle nyelven beszél, hova jár templomba; gondoljátok meg, hogy egy hazának egy közös édes anyának vagytok gyermekei, következésképp, mint testvérek kell, hogy egymást szeressétek s egyetértőleg kell ennek a közös édes anyának javát munkálni.

Áldozzatok érte ha kell vért, életet, hiszen mint koszosur költőnk mondja:

„A nagy világon e kívül
Nincsen számodra hely.
Áldjon vagy verjen sors keze
Itt élned halnod kell.

És most jertek imádkozzunk édes hazánk, nemzetünk jólétéért zengje ajkunk a szent szolozsmát.

Isten áld meg a magyart!

Vidéki levelezés.

Vulkán, 1902. április hó 8.

Tekintetes szerkesztő Ur!

Folyó évi április hó 6-án kelt becses lapjában a „Lelekten lelkipásztor viselt dolga” című közlemény,

vagy tévesen lett beadva, vagy sajtó hiba fordult benne elő. Kérem a Tek. Szerkesztőséget sziveskedjék helyreigazításunknak helyet adni, és pedig: Irinka Sándorné nem a negyedik, hanem csak a hatodik napon lett lelt pástör nélkül eltemelve. Továbbá batrak vagyunk értesíteni, hogy mi talán annál inkább követelhetnők, hogy Todorán Miklós a Felső-Zsilvölgyi Köszénbányatársulat kötelekében álló görög kath. híveit hat koronáért eltemesse, mivel a nevezett társulatnál levő gör. kath. munkások minden fizetésük egyenként 20 fillérrel járulnak az építendő templom részére gyűjtendő pénzösszeg szaporításához. Továbbá bátor vagyok, értesíteni, azaz azt is megjegyezni, hogy a gör. kath. gyülekezet felekezeti temetőjében a bányamunkásoknak 5 koronáért enged egy sírhelyet, a mely összeget szívesen is fizetik, csak hogy a temetőnek kerítése nincsen, s így a szarvasmarhák, disznok benne leteleznek, a síremlékeket feldöntik, egyáltalában úgy néz ki a temető mintha vad bivalycsorda szagduzott volna át rajta. Aki nem hiszi szemlélje meg.

Bazilly Mihály.

KÜLÖNFÉLÉK.

— **Köszönet nyilvánítás.** Kellemesen emlékezünk vissza még mindig azokra a napokra, melyeket a nemzet napszámosai, Hunyadmegye derék tanítói, öszi nagygyűlésük alkalmával körünkbe töltöttek. Petrozsény nagy község lakossága Andreics János bányaigazgatóval élén mindent elkövettek, hogy a hatalmas testület tagjai tanulmány utjokról ne csak gazdag tapasztalatokat, hanem a jól töltött napok kedves emlékét is vigyék szerény otthonukba. A rendezőbizottság fényesen sikerült hangversenyt is rendezett tiszteletükre s a jövedelem fele részét a tanítói segélygyűlemnek küldte be. A tanítótestület választmánya most Fekete József járásköri elnök útján a következőkben fejezi ki köszönetét:

A „H.A.T.E.” központi választmányának f.é. febr. 25. én tartott rendes ülése, hogy ezen ülés jegyzőkönyvének 7. pontját kivonat alakjában Tekintetességekkel közöljük.

A magunk részéről is nyilvánított szíves köszönetünk tolmácsolása mellett van szerencsénk kellemes kötelességünknek az alábbiakban tenni eleget.

„7. Elnök bejelenti, hogy a közgyűlés alkalmával rendezett hangverseny tiszta jövedelmeképp Pick Samu úrtól, a rendező bizottság pénztárosától Fekete József járásköri elnök ellenjegyzése mellett 94 azaz kilencvennégy koronát kapott az egyesület részére, melyet azonnal át is utalt az egyesület pénztárosához.

Ülésező választmány j. könyvi köszönetet mond a petrozsényi hangversenyt rendező bizottság minden tagjának a szíves fáradságáért, melylyel a mellett hogy egyesületünk ott időző tagjainak ezen jól sikerült hangversenyyel egy kellemes, élvezetes estét szerzet, egyesületünk pénztárát csaknem száz koronával gyarapította.

Központi választmányunk ezen határozata j. könyvi kivonat alakjában közölni határozottat a jelzett rendező bizottsággal.”

Mely után maradtunk a „H.A.T.E.” központi választmányának nevében és megbízásából.

Vajda-Hunyad, 1902. április 5.-én,
hazafias tisztelettel:

Nehéz János
e. elnök

Bereczky Lajos
e. titkár.

— **Nyugdíjazás.** A „Hunyadvármegyéből”, mely lap közelebb áll a központhoz s minden ily irányu esetet korábban is közölhet mint mi, átvettük a következő hírt: „A vallás- és közoktatásügyi miniszter Nagy Miklós petrozsényi áll. tanítót s volt igazgatót saját kérelmére nyugdíjazta. A nevezett tanítónak vármegyénkben, különösen a Zsilvölgyben, nem csak a népszerűsége, de a magyar nemzeti eszme és a magyar nyelv terjesztése körül is elvitázhatlan érdemei vannak. Tizenöt év előtt Petrozsényben lapot is indított „Zsilvölgy” című alatti, melynek azonban technikai okokból csak egy száma jelent meg. Új év óta a „Petrozsény és Videk” szerkeszti s a sajtó útján szolgálja a nemzeti érdeket, szép tehetséggel és lelkes buzgalommal.”

— **Haláleset.** Egy valódi munkás életnek vetett véget a körlehetetlen halál. Petrozsény számottevő közönségének „Pfeiffer néni” hagyta el rövid szenvedés után azt a kört a mely érte és a melyért ő annyira rajongott. Hogy ki volt öv. Pfeiffer Károlyné arról a f. hó 10 én végbement gyászszertartáson megjelent nagyszabású közönség előtt élő tanúságot tettek övéi a ko-

szorukkal megrakott halottas kocsit kísérő gyászba borkultak. Szerény anyagi helyzetben, éjjel nappal téve, de szakadatlanul a közbecsülés és tisztelet által véve körül elérte azt a boldogságot mit ritka szülő érhet el: nyugodtan hunyta le szemét abban a tudatban, hogy mindenik gyermeke, úgy szellemileg mint anyagilag magas színvonalon álló társadalmi állást töltve be — megelégedett. A hol évek óta érezte otthon magát Vigh Nándor áll. isk. ig. tanító lakásáról kísérték a megboldogultat a közszeretet és nagyrabecsülés hatása alatt őszinte részvétellel az örökkön-örökké tartó nyugalom helyére. Hozzá tartozói a következő gyászjelentést adták ki:

Alulírottak, úgy a maguk, mint a nagyszámú rokonság nevében, megerőltült kebelrel, a szív legmélyebb fájdalommal jelentik, hogy a gyöngéd szereteti édes any, nagynya, napa, özvegyen rokon özv. PFEIFFER KÁROLYNÉ szül.: vargyasi Györke Mária élete 71. ik évében, f. hó 7-én d. u. 6 órakor váratlanul jobb letre szenderült. Egy, még élete alkonyán is, fáradhatlan, szeretteiért minden áldozatra kész, munkás életet oltott ki a kimerülhetetlen halál; méltán sohajtanak fel a nagy vesztéséig sulya alatt a mélyen megsomorodott keseregők: „nagy mint a tenger a mi nyomorúságunk, kicsoda gyógyít meg minket.”? Egyedül a hitnek balsama nyújthat gyógyulást, mert az, a megboldogultnak, jöttékben gazdag földi életére mutatta biztatólag szül.: „Boldogok a halottak, kik az Urban bahn meg, mert megnyugosznak az fáradságoktól és az ő cselekedeteiknek jutalma követi őket”. A megboldogult kedves halott földi maradványait f. hó 9-én d. u. 4 órakor fogják a róm kath. egyház szertartása szerint a helybeli sírkertbe örök nyugalomra helyezni: lelkeért a Szt. miséldozat f. hó 10-én d. e. 10 órakor fog az egek urának bemutatni. Áldott legyen emlékezte!!! Petrozsény, 1902. április hó 7-én. Pfeiffer Anna, Pfeiffer Péter, Pfeiffer Berta, férjezett Bartha Gyuláné, Pfeiffer Józsefné, férjezett Ulrich Martonné, Pfeiffer Károly és neje Kirinyi Nóra, Pfeiffer Mari, férjezett Rudolf Józsefné, Pfeiffer Ágnes, férjezett Vigh Nándorné, Pfeiffer Ilka, mint gyermekek, nők illetve meny. Ubald, Margit, Irén, Jóska, Mariczi, Hilda, Ilka, Alfréd, Miczi, Miczi, Feri, Iduska és Gizuka, mint unokák.

— **Köszönetnyilvánítás.** Mindazoknak, kik kedves halottunk özv. Pfeiffer Károlyné szül.: vargyasi Györke Mária temetése alkalmával, meglepő módon nyilvánított őszinte meleg, részvétők által fájdalomukat enyhíteni s a végtelenség fényét emelni szívesek voltak hálás köszönetünket nyilvánítjuk. De különösen nagy hálával tartozunk Nagyságos Andreics János bányaigazgató urnak, ki a b. társulati zenekart és a gyász-kocsit ingyen bocsátotta rendelkezésünkre.

A gyászoló család.

— **A jövő szombaton** rendezendő érdekes műkedvelői színi előadásra melegen hívjuk fel a közönség figyelmét.

— **Hymen.** Edenburg Armand petrozsényi fogorvos folyó hó 15-én esküszik örök hűséget Gyulafehérvárt Brinfeld Tóbiás ottani birtokos kedves leányának, Stefikének.

— **Köszönetnyilvánítás.** A húsvét másodnap temp-lomi hangverseny alkalmával felülfizettek: Wagner Ferencz ifju 2 kor. 20 fill. Grausam Károly 1 kor. 80 fill., Maschek Ferencz, Szakács Ödön és Szokol Miklós 1—1 kor., Bardi Ernő 90 fill. Polgár Gusztáv, Dr. Weisz József és Dr. Rosenberg Ignátz 80 — 80 fillér, Dombora Lajos, Hobik Béla, Lutsch Mihály, Buda Károly, Lászlóffy István, Katona Sándor, Hosztetzi Béla, Ehrenberg Gyula, Loy Jakab, Buda Lajos, Tuschák Kálmán, Nagy Miklós és öregebb Wagner Ferencz 40—40 fill. Grilezné és Marciné 20—20 fillér. Ugy a felülfizetők mint a közreműködő hölgyek és uraknak hálás köszönetét fejezi ki ez uton is az agostai evangélikus egyházközség presbiteriuma nevében:

Henrik Viktor	Polyák Gusztáv	Pelger Mihály
gondnok.	jegyző.	elkész.

— **Hirtelen halál.** Prokopp Sebestyén mostoha fiát. Feit M. A. V. előjáró altisztet szívzselhűdés érte. Rövid-szenvedés után kimúlt.

A Hunyadvármegyei általános tanító-egyesület „Zsilyi” járási köre f. évi május hó 7-én d. e. 8 órástól kezdődőleg Aninoszán a Salgótarjáni köszönbánya részvénytársulat iskolájában tartja meg az alábbi tárgyszorozattal tavaszi rendes közgyűlését. Erre a gyűlésre úgy a rendes tagokat, valamint az ügy iránt érdeklődő tanügybarátokat ez uton is meghívja: Fekete József a járási kör elnöke és Csutak Gáspár a j. k. jegyzője.

1. Bakó Lajos tanító gyakorlati tanítást tart Vass Imre irányelvei és eljárása nyomán a magyarlálytan és fogalmazás tanítása köréből a II-ik osztályban két tétellel és pedig:

Első tétel: A korona (pénz). Leírás; megbeszélés után.

Második tétel: Az év. Leírás megbeszélés után.

— Míg a tanulók a fogalmazás kidolgozását végzik: — Az első osztály számol a 18-as körben mind a négy alapművelettel, különös tekintettel az osztásra, a mérésre, vagy bebefoglalásra, a részekre,

vagyis a törtekre és a számjegyek írására, olvasására. Bakó Lajos tanító bemutatja a Vass Imre eljárásával elérhető gyors és biztos számolást.

A gyakorlati tanítások kellő szemléltető eszközei Vass Imre tervezete szerint elkészítve, tanítás közben felhasználva és bemutatva lesznek.

Vass Imre tanító gyakorlati tanítást tart az V—VI. osztályban a távlatlanból.

2. Elnöki megnyitó.

3. A gyakorlati tanítások megbeszélése.

4. Vigh Nándor petrozsényi áll. isk. ig. tanító felolvasása.

5. Vass Imre rövid felolvasást tart az elemi iskolai nyelvtan és fogalmazás helyes tanításáról, (a bemutatott gyakorlati tanítás kiegészítésül) az elemi iskolai I. II. III. IV. V. és IV osztályban, valamint az ismétlő, vagy iparostanonciskolában. — A felolvasás közben bemutatja több évi s terjedelmes dolgozat-gyűjteményét.

Köszönetnyilvánítás.

Felejtethetetlen ferjem elvesztése alkalmából fájdalomunk enyhítésére a minden irányból megnyilatkozott részvételt ezuton is hálás köszönetet mondok, különös köszönet a Petrozsény és járási ipartestület minden egyes tagjának, valamint a bányatársulati zenekarnak

Petrozsény, 1902. április hó 9.

Özvegy Huber Gyuláné.

Szerkesztői üzenet.

F. J.-né Petrozsény. Igen sajnáljuk, de névtelen leveleket nem közölhetünk. Ha úgy a saját, mint a megtámadott nevét megírni méltóztat, szívesen nyitunk helyet jogos panasznának.

Az április 11-iki gymnasiumi és zardai ünnepéről jövő számban.

Felelős szerkesztő: **Nagy Miklós.**

Kiadótulajdonos: **Figuli Antal.**

NYILTTÉR*)

Nem Virul

I.

Nemvirul már nekem

Sem a rozsa bimbó

Sem a szív virága

Örök télborult az életem fájára

II.

Nem virul a tavasz

Nekem többet soha

Telet borítottak

Sápadt homlokomra

III.

Verje meg az Isten

Azt a gonosz lelket

Ki rám borította

Az örökös telet

Zoltáni Lajos

*) E rovatban közlöttékért nem vállal felelősséget a Szerk.

36992.—1901. szám.

VII.

Árverési hirdetés.

A nagyméltóságú m. kir. Pénzügyminiszteriumnak 1901 évi augusztus hó 9-én kelt 60635 sz. a. leadott magas rendelete alapján a Zsily-Vulkáni 162. sz. telekjegyzőkönyvben 1098. 1083 és 1084 hrsz. alatt felvett 3 hold 1175 □ ölnyi területű kincstári ingatlanok nyilvános árverésen 1902 évi április hó 26-án szabad kézből örökáron eladatnak.

A kikiáltási ár 2000 azaz kettőezer korona.

Az árverés Vulkánban a vámhivatal helyiségében délelőtt 9 órakor veszi kezdetét.

Árverési feltételek.

Árverelő az árverés megkezdése előtt köteles a kikiáltási ár 10 százalékát készpénzben letenni. Az árverés eredménye a nagyméltóságú m. kir. Pénzügyminiszteriumnak bejelentetik, jogerőssé csak annak jóváhagyása után lesz és így örökvásári szerződés csak a jóváhagyás után adatik ki. A vételár három egyenlő részletben fizetendő be a vulkáni m. kir. vámhivatal pénztárába. Az első részlet a szerződés megkötésekor, a többi részlet pedig 3 havi időközben esedékes.

A bánatpénz az utolsó részletben fog betudodni.

A telekkönyvi átíratási engedély csak a vételár teljes befizetése után fog kiadatni.

Déván, 1902 évi április hó 3-ikán.

M. kir. Pénzügyigazgatóság.

Sz. 311/1902.

Árverési hirdetés.

Alulírott kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a puji kir. járásbíróság 1901. évi fh 906/2 számú végzése következtében petrozsényi Krachtusz István javára petrillai Paraszkiv Rusu ellen 120 korona — fill. s jár. erejéig 1902. évi január 27-én foganatosított kielégítési végrehajtás útján felülfoglalt és 3970 korona — fillérre becsült következő ingóságok, u. m.: szarvasmarhák, lovak és juhok nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a puji kir. járásbíróság 1902-ik évi V. 272/2. számú végzése folytán 120 kor. — fill. tőkekövetelés, ennek — évi — hó — napjától járó — kamatai, — váltódíj és eddig összesen 36 kor. 95 fillérben birólag már megállapított költségek erejéig Petrozsényben alperes lakásán leendő eszközzésére 1902. év április hó 21-én d. e. 1/2 12 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. LX. t.-cz. 107, 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az árverezendő ingóságokat mások is le és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-cz. 120. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Pujon, 1902 évi március hó 25-én.

Rácz József,

kir. bir. végrehajtó

Szülőoltványok

szokványminőségben.

A legkiválóbb 42 bor- és csemegefajokban fajtisztán, teljes jótállással.

Élőkerítés.

Gleditsia csemeték és magvak.

Uradalmaknak, községeknek három évi törlesztésre is adatik.

Oriás tövisű, igen gyorsan fejlődő sövénynövény. Ez az egyedüli, melyből oly örökös kerítés nevelhető, pár év alatt, rendkívül csekély kiadással, melyen nemhogy ember, de semmiféle állat, még az apró nyulak sem hatolhatnak át. Minden rendeléshez rajzokkal ellátott ültetési és kezelési utasítás mellékeltek. Ezer csemete elég 200 méterre — Ára 6 forint. 19—20

Diócseseték. Oriási jövedelmet biztosító voltánál fogva, ennek tenyésztése számos gazdaságban az utóbbi időben rendkívül elterjedt.

Színes fénynyomatu főárjegyzék ingyen és bérmentve küldetik minden rendelési kötelezettség nélkül. Az árjegyzéken kívül még egy olyan könyvet kap ezzel, ki azt czímére ingyen és bérmentve küldeni kéri, mely nincsen az a ház, vagy család a hol annak tartalmát haszonra nem fordítanak, városra, falra, puszta, gazdag vagy szegény családnál egyaránt. Így még azoknak is igen érdekében áll, kik rendelni semmit sem akarnak, mert benne számos oly közlemények foglaltatnak, melyek mindenkinek nagy szolgálatot tesznek. Czím: „Érmelléki első szülőoltvány-telep” Nagy Gábor, Nagy Kágya, u. p. Székelyhid.

Az összes 50.000 nyeremény JEGYZÉKE.

A legnagyobb nyeremény 1.000.000 korona esetében.

1.000.000 korona

A nyeremények részletes beosztása a következő:

Korona	
1 jutalom	600000
1 nyer. á	400000
1 „ „	200000
2 „ „	100000
1 „ „	90000
1 „ „	80000
1 „ „	70000
1 „ „	60000
2 „ „	40000
1 „ „	30000
5 „ „	25000
1 „ „	20000
7 „ „	15000
3 „ „	10000
31 „ „	5000
67 „ „	3000
3 „ „	2000
432 „ „	1000
763 „ „	500
1238 „ „	300
90 „ „	200
81700 „ „	170
3900 „ „	130
4900 „ „	100
50 „ „	80
3900 „ „	40
2000 „ „	40
50,000 nyer. és jut. összegben	13 16 1,000

Kézpénzben fizetendő.

Kiváló szerencse

Török-nél

Nagyon sokan szerencsések lettek általunk.

Hatmillió koronánál többet nyertek nálunk nagyra-becsült vevőink.

Az egész világ legesélydúsabb sorsjátéka a mi m. kir. szab. osztálysorsjátékunk, mely nemskára újból kezdetét veszi.

100.000 sorsjegy 50,000

PÉNZNYEREMÉNNYEL sorsoltatik ki, tehát az összes sorsjegyek fele nyer a mellékelt sorsolási jegyzék kimutatása szerint.

5 hónap alatt összesen tizenhárom millió 160.000 koronát egy hatalmas összeget sorsolnak ki. Az egész vállalat állami felügyelet alatt áll.

Az I-ső osztály eredeti sorsjegyeinek tervszerű betétjei a következők:

egy nyolczad ($\frac{1}{8}$) frt	— 75 vagyis 1.50 korona
egy negyed ($\frac{1}{4}$) „	1.50 „ 3.— „
egy fel ($\frac{1}{2}$) „	3.— „ 6.— „
egy egész ($\frac{1}{1}$) „	6.— „ 12.— „

A sorsjegyeket utánvétellel vagy a pénz beküldése ellenében küldjük szét. Hivatalos tervezet díjtalanul. Megrendeléseket kérünk azonnal de legkésőbb

f. év április hó 21-ig

bizalommal hozzánk küldeni.

Török A. és Tsa.

BANKHÁZ

Budapest,

Hazánk legnagyobb detail osztálysorsjáték üzlete

Főarudánk osztálysorsjáték osztályai:

Főüzlet: VI., Teréz-körút 46/a

Fiókok: 1. Váci-körút 4.

2. Múzeum-körút II.

3. Erzsébet-körút 54.

Rendelőlevel levágandó. **TÖRÖK A. ÉS TÁRSA** bankháza Budapest.

Kérek reszemre I. oszt. m. kir. szab. osztálysorsjáték eredeti sorsjegyet a hivatalos tervezettel együtt küldeni.

Az összeget — korona összegben) utánvételezni kérem)
 postautalvánnyal küldöm.) A nem tetsző törlendő
 mellékelem bankjegyekben (béljegyekben.))

rontos cím.

Mázoló műhely.

Mély tisztelettel jelentem Petrozsény és vidéke n. é. közönségének, hogy a főutcán a Czinner Fülöp féle házban mázó műhelyt nyitottam.

Elvállalok ajtókat, ablakok festését és fladerozását, üzletberendezés, Portál, fürdőszoba szokli olajbani festését, szoba padló festését és lakkozását a legjutányosabb árban és a n. é. közönség ízlése szerint a legpontosabban elkészítek.

Szives támogatás és bizalmukat kérve vagyok

kiváló tisztelettel:

Balogh Sándor

mázoló mester.

Petrozsény.

5—13

Állást nyernek.

Az Országos Pályázati Közlöny útján, mely az országban betöltendő összes állásokat közli, állást nyernek: ipari és kereskedelmi, mező és erdőgazdasági és műszaki tisztviselők, községi jegyzők és jegyzőirok, nőtisztviselők kereskedelmi alkalmazottak és gyakoronok. Előfizetési ára $\frac{1}{4}$ évre 4 korona. Mutatványszámokat 30 fillér beküldése ellenében küld a kiadóhivatal Budapest Röck Szilárd utca 27. Állás-kereseti beigtatásnál minden szóért 6 fillér fizetendő, mely hirdetéseket legkésőbb csütörtökig fogad el a kiadóhivatal. 6—12.

Ny. Figuli Antal gyorsajtóján Petrozsény.

Épület és műbádógos.

Van szerencsém a Petrozsény és vidéke n. é. közönségének b. tudomására hozni, miszerint Petrozsényben a Junger Samu-féle házban (Főutca 658 sz. alatt) **épület és diszműbádógos** műhelyt nyitottam, elvállalok **gáz- és vízvezeték-szereléseket** és mindennemű szakmámba vágó munkákat.

A munkák kifogástalan és pontos elkészítésére nagy gondot fordítok.

Minden e szakmába vágó munkákat a legolcsóbb árban is felvállalom.

A nagyérdemű közönség szives támogatását és nagyra-becsült bizalmát kérve vagyok

kiváló tisztelettel:

Braun József,

műbádógos.

10—13

Épület- és műlakatos.

Mély tisztelettel jelentem Petrozsény és vidéke n. é. közönségének, hogy a Mallea-utcában levő Loj Jakab-féle házban

épület- és műlakatos műhelyt

nyitottam s ezen szakba vágó építkezési és egyéb munkálatok kifogástalan és pontos elkészítését jutányos feltételek mellett elvállalom.

Mint elektro-technikus vállalkozom **villanyvezetékek**, ezen kívül **vízvezetékek** **villanyvilágítás és légfűtések** berendezésére; nem különben **fegyverek** varrógépek és kerékpárok javítását, átalakítását és elkészítését a legfokozottabb kiváltságnak megfelelőleg eszközölöm.

Szives támogatást és bizalmat kérve vagyok

kiváló tisztelettel;

Ujváry Ede,
épület- és műlakatos.

12—13

Tejes Bárányokat

szállít postán bérmentve darabonként

4 kor. 50 fillérért

Incze Gyula Székely-turó gyára

Barothon

(Erdély), 10—10